

Handläggare
Emma Wredh O'Connor
08-50809270

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2023-06-14

Svar på remiss av Förskolerapport 2022

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Förskolenämnden tar årligen fram en stadsdelsövergripande rapport för verksamhetsområdet förskola. Rapporten består av en lägesbeskrivning och lyfter fram prioriterade områden för utveckling inom förskoleområdet. I rapporten föreslås följande tre prioriterade områden:

1. Tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning
2. Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget
3. Bidra till en likvärdig kvalitet i stadens förskola genom bättre uppföljningsmetoder

Stadsdelsnämnden har ombetts yttra sig kring rapportens innehåll och förslagen till prioriterade utvecklingsområden.

Förvaltningen anser att rapportens utvecklingsområden är mycket relevanta, på både stadsdelsområdesnivå och aggregerad nivå, för att nå likvärdighet och ökad kvalitet i stadens förskolor.

Förvaltningen har ett pågående arbete inom samtliga områden, och planer för att stärka det redan pågående arbetet med anknytning till de slutsatser som framgår av rapporten.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har gett förskolenämnden i uppdrag att årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet förskola. Rapporten ska inkludera en lägesbeskrivning och analys av utvecklingen inom förskoleområdet. Insamling av innehåll till den stadsövergripande rapporten görs genom att varje stadsdelsnämnd överlämnar ett underlag med information om pågående arbete och utvecklingsbehov.

Uppföljning av förskolans verksamhet över längre tid visar på en positiv utveckling där samtliga stadsdelsnämnder bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete inom de kvalitetsområden som förskolerapporten tar upp. Rapporten fokuserar de strukturella kvalitetsaspekter som ger likvärdiga förutsättningar för barns utveckling och lärande, samt förutsättningar för förskolorna att genomföra uppdraget enligt läroplanen.

För att förbättra kvalitén och likvärdigheten för alla barn i Stockholm stads förskolor föreslår 2022 års rapport att följande områden ska prioriteras i förskolans framtida utveckling:

1. Tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning

Insatser för att öka inskrivningsgraden fortgår i stadsdelsnämndsområdena. Rapporten visar på en höjd ambitionsnivå kring arbetet men det finns fortsatta utmaningar att identifiera de vårdnadshavare som inte har sina barn inskrivna i förskolan. Nya lagkrav ställer krav på kommunerna att intensifiera arbetet. De insatser som pågår behöver följas upp och utvärderas för att bedöma huruvida faktiskt leder till ökad inskrivning.

Arbetet med att systematiskt följa upp det språkutvecklande arbetet i stadens förskolor behöver stärkas på alla nivåer. På en övergripande enhets- och stadsdelsnivå nivå kan det delvis mötas genom att använda resultaten från Skolverkets kartläggningmaterial Hitta språket.

2. Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget

I rapporten har en kartläggning på stadsdelsnämndsområdesnivå gjorts av den personalkategori i förskolan som benämns *övrig utbildning* och som Skolverket tidigare angett *saknar utbildning för arbete med barn*. I Skolverkets redovisning för 2022 har urvalet till de olika kategorierna *övrig utbildning* och *viss pedagogisk utbildning* ändrats. Det har resulterat i att den förstnämnda gruppen minskat och den senare ökat markant mellan 2021 och 2022 års mätning. Av rapporten framgår att det behövs ytterligare analys för att förstå mer om de båda personalgruppernas utbildningsbakgrund och kompetens för att kunna anpassa fortbildningsinsatser i staden.

Behovet av att höja personalens kompetens i det svenska språket har lett till utbildningsinsatser och arbetsplatslärande. För att kunna bedöma huruvida insatserna lett till en språklig kompetenshöjning behöver insatserna följas upp och utvärderas.

Uppföljningen av barngrupper som saknar förskollärare är en integrerad del i stadsdelsförvaltningarnas kvalitetsarbete. Uppföljningen visar att en positiv utveckling har skett de senaste åren. Vid årets uppföljning saknade 50 kommunala barngrupper förskollärare av totalt cirka 1800 barngrupper. Behovet av att fördela befintliga förskollärresurser och nå en organisation som säkerställer undervisning ledd av legitimerad förskollärare kvarstår.

Uppföljningen stadsdelsnämndernas arbete med *Handlingsplan för förbättrad arbetsituation* visar på ett framgångsrikt utvecklingsarbete. Signaler om ökad sjukfrånvaro och svårigheter att anställa vikarier behöver fortsättningsvis beaktas. Uppföljningen visar att det finns ett fortsatt behov av att utveckla grundläggande förutsättningar för uppdraget såsom exempelvis stödstrukturer vid frånvaro i arbetslagen.

3. Bidra till en likvärdig kvalitet i stadens förskola genom bättre uppföljningsmetoder

Rapporten fastställer att arbetet för att kunna nå stadsövergripande bild av likvärdig kvalitet oavsett huvudman behöver metoder för uppföljning på stadens nivå behöver anpassas och utvecklas. Det finns, likt i tidigare års rapporter ett fortsatt behov av att utreda likställighet i bedömningar avseende kvalitet i förskolan. Samverkan mellan stadsdelsområdena behöver utvecklas för att ett systematiskt kvalitetsarbete ska kunna bedrivas gemensamt på aggregerad nivå i staden.

Stadsdelsnämnderna ombeds i sina remissvar beskriva hur stadsdelarna ser på rapportens innehåll och vilka slutsatser som kan göras för den egna verksamheten framöver.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förskoleavdelningen

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att rapporten i sin helhet ringar in stadens gemensamma områden som bör prioriteras för att kunna stärka likvärdigheten och kvalitén för barnen i Stockholm stads förskolor. Förvaltningen hoppas att bildandet av de nya förskoleförvaltningen kommer resultera i ett mer sammanhållet och gemensamt utvecklingsarbete för stadens förskolor. Förvaltningen hoppas att de tre prioriterade områdena kan bli vägledande i förskoleförvaltningens arbete och de gemensamma satsningar som kommer genomföras.

Avseende det prioriterade området om *tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning* finns idag ett pågående arbete i förvaltningen. Bland annat besöker rektorerna öppna förskolan för att informera om förskolans verksamhet. Norrmalms stadsdelsnämnd har en hög inskrivningsgrad, och i och med sammanläggningen väntas inskrivningsgraden vara fortsatt hög då förvaltningarnas gemensamma inskrivningsgrad vid stadens senaste mätning uppgick till 94,5%. Den nya förvaltningen kommer att arbeta fram rutiner och arbetssätt utifrån det nya lagkravet om uppsökande verksamhet och utveckla formerna för hur information om förskolan och hur vi kan utveckla den uppsökande verksamheten i öppna förskolan och i parklekarna.

Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget är och kommer fortsätta vara en prioriterad fråga. Inom Norrmalms stadsdelsnämnd har en kartläggning av personalens utbildningsnivå gjorts, just för att reda på hur stor andel av personalen som faktiskt saknar utbildning för arbete med barn. Precis som rapporten anger behövs ytterligare analys i arbetet kunna anpassa fortbildningsinsatser, vilket kommer bli en prioriterad fråga för förskolan i och med bildandet av Norra innerstaden för att utgå ifrån den nya förvaltningens gemensamma behov av kompetensutveckling i förskolan. Förvaltningen har en god tillgång till legitimerade förskollärare och rapporterade vid senaste mätningen att andelen legitimerade förskollärare av totalt antal anställda uppgick till 37,4%.

Att säkerställa förskollärare i alla barngrupper kommer fortsätta följas och prioriteras. Förvaltningen planerar för att ta fram en gemensam handlingsplan för nämndens förskolor som innehåller tillfälliga åtgärder i de fall en barngrupp saknar legitimerad förskollärare. Handlingsplanen ska säkerställa en likvärdig

hantering i nämndens förskolor och skapar förutsättningar för att på ett bättre sätt kunna följa upp arbetet.

Förvaltningen anser att det prioriterade området *likvärdig kvalitet i stadens förskola genom bättre uppföljningsmetoder* bör vara ett vägledande fokusområde för den nya förskolförvaltningen. Rapporten vittnar om att finns en diskrepans avseende tolkning och bedömning av kvalitet i förskolan. För att staden ska kunna planera, följa upp och utveckla insatser som ska stärka likvärdigheten behöver samsynen mellan stadsdelarna stärkas. Det arbetet behöver fortgå både i och i nära samverkan med stadsdelsnämnderna. Det kommer vara högt prioriterat för förskoleavdelningen i Norra Innerstaden att nå en samsyn kring prioriterade behov och insatser som ska stärka kvalitén och likvärdigheten för alla barn. Genom att identifiera gemensamma behov och insatser stärks samsynen, gemenskapen och vägen mot att nå förskolans gemensamma mål tydliggörs.

Jesper Ackinger
stadsdelsdirektör
Norrmalms stadsdelsförvaltning

Hanna Wirde
avdelningschef
Norrmalms stadsdelsförvaltning

Bilaga

Förskolerapport 2022, *Förskola i Stockholm 2022*.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, stadsdelsdirektör	2023-05-31
Hanna Wirde, avdelningschef	2023-05-31